

Status på omlægningsplanen

Oplysningerne på omlægningsplanen i det følgende er hentet fra it-systemet MARS, i sektionen Status. Se links i de enkelte afsnit herunder. Alle tallene er pr. 26. februar 2026.

Sekretariatet for Lokal Trepert Randers Fjord gør opmærksom på, at tallene fra MARS ikke er fuldt opdaterede. Alligevel præsenteres de herunder, fordi tallene fra MARS er de oplysninger, offentligheden har adgang til.

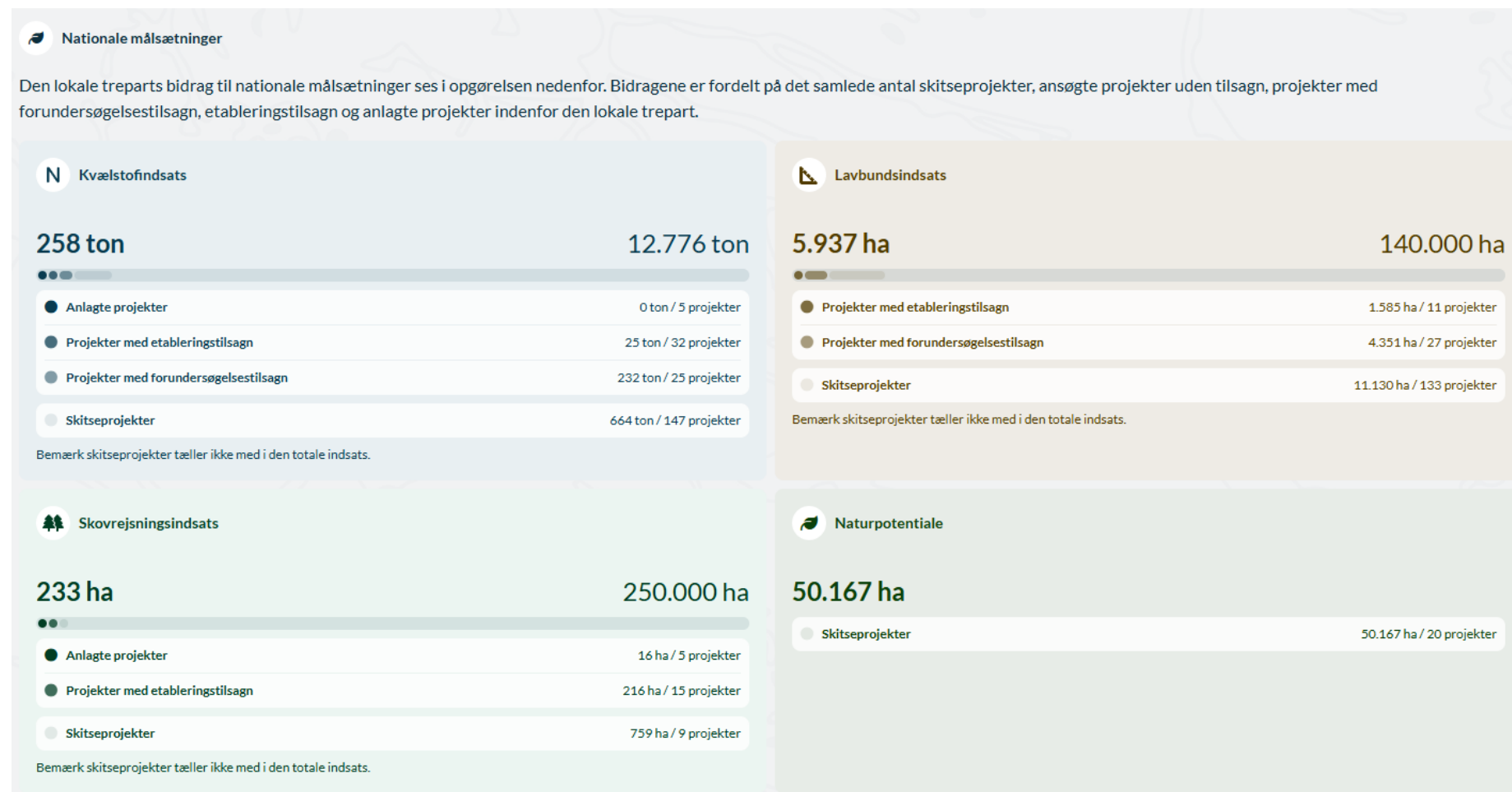
Herunder i notatet, under overskriften "Fremdrift på omlægningsplanen", er præsenteret mere opdaterede og detaljerede tal for størstedelen af projekterne i omlægningsplanen.

Tal fra den enkelte kommuner er ikke medtaget i den følgende status, men kan findes via dette link: <https://mars.sgav.dk/status/kommuner>

Status på omlægningsplanen – Randers Fjord

Tallene fra vandoplandet til Randers Fjord er fra dette link: <https://mars.sgav.dk/status/lokaletreparter/aa17c4e9-c8ab-4a12-b62e-1efa7c4faf78>

Omlægningsplanen for Randers Fjords bidrag til de nationale målsætninger fremgår af følgende oversigt:

Bemærk særligt fordelingen mellem anlagte projekter, projekter med etableringstilsagn, projekter med forundersøgelsestilsagn og skitseprojekter, når det gælder kvælstofindsatsen og lavbundsindsatsen:

Kvælstofindsatsen:

Anlagte projekter: 5 projekter / 2 %

Etableringstilsagn: 32 projekter / 15 %

Forundersøgelsestilsagn: 25 projekter / 12 %

Skitseprojekter: 147 projekter / 70 %

Lavbundsindsatsen:

Anlagte projekter: 0 projekter / 0 %

Etableringstilsagn: 11 projekter / 6 %

Forundersøgelsestilsagn: 27 projekter / 16 %

Skitseprojekter: 133 projekter / 78 %

Langt størstedelen af de indtegnede projektarealer i MARS er således skitseprojekter, som ikke har opnået tilsagn endnu, hhv. 70 % for kvælstofindsatsen og 78 % for lavbundsindsatsen.

Kvælstofindsatsen i MARS:

Et nærmere blik på kvælstofindsatsen i vandoplandet til Randers Fjord viser følgende, hvad angår effekten fordelt på virkemidler:

Kvælstofindsatsen i omlægningsplanerne

Den aktuelle kvælstofreduktion af etableringstilsagn og anlagte projekter i VP3-II samt de øvrige planlagte fremtidige kvælstofprojekter fremgår på kystvand-deloplansniveau og kystvandgrupper i nedenstående tabel. Tabellen er baseret på indsatsbehovet i bilag 1 i VP3-II og viser det resterende indsatsbehov i de enkelte kystvand-deloplane.

N Kvælstofindsats							
Projektstatus	Ekstensivering	Fosforvådområder og ådale	Kvælstofvådområder	Lavbundsprojekter	Minivådområder	Skovrejsning	Øvrige
Skitseprojekter	1 ton	0 ton	212 ton	440 ton	0 ton	6 ton	1 ton
Forundersøgelsestilsagn	0 ton	0 ton	85 ton	146 ton	0 ton	0 ton	0 ton
Etableringstilsagn	5 ton	0 ton	1 ton	16 ton	0 ton	1 ton	0 ton
Anlagte projekter	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton
Total	7 ton	0 ton	299 ton	604 ton	0 ton	8 ton	1 ton

Langt de største effekter findes således via virkemidlet lavbundsprojekter (604 ton / 66 %) og kvælstofvådområder (299 ton / 33 %).

Et nærmere blik på kvælstofindsatsen i vandoplandet til Randers Fjord viser følgende, hvad angår antallet af projekter fordelt på virkemidler:

Kvælstofindsatsen i omlægningsplanerne

Den aktuelle kvælstofreduktion af etableringstilsagn og anlagte projekter i VP3-II samt de øvrige planlagte fremtidige kvælstofprojekter fremgår på kystvand-deloplandsniveau og kystvandgrupper i nedenstående tabel. Tabellen er baseret på indsatsbehovet i bilag 1 i VP3-II og viser det resterende indsatsbehov i de enkelte kystvand-deloplande.

N Kvælstofindsats

< Antal projekter >

Projektstatus	Ekstensivering	Fosforvådområder og ådale	Kvælstofvådområder	Lavbundsprojekter	Minivådområder	Skovrejsning	Øvrige
Skitseprojekter	3	0	13	114	0	9	8
Forundersøgelsestilsagn	0	0	7	18	0	0	0
Etableringstilsagn	12	0	1	2	2	15	0
Anlagte projekter	0	0	0	0	0	5	0
Total	15	0	21	134	2	29	8

Det klart største antal projekter er altså på virkemidlet lavbundsprojekter, med 64 % af alle projekter.

Naturpotentiale i MARS:

Hvad angår naturpotentiale i omlægningsplanen for vandoplandet til Randers Fjord, viser MARS denne oversigt:

Naturpotentiale i omlægningsplanerne

De lokale treparter har i de lokale omlægningsplaner arbejdet for så vidt muligt at identificere arealer indenfor omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til mere og sammenhængende natur, herunder beskyttet natur, og hvor muligt også strengt beskyttet natur.

Naturpotentiale

Nedenstående viser et overblik over de identificerede arealer med naturpotentiale. Der er angivet hvor stort overlap områderne har med en række kortlag, hvor der er udpeget områder, som er særlig relevant ift. natur.

Projekter

20

Samlet antal projekter med naturpotentiale.

Areal

50.167 ha

Samlet areal for naturpotentiale.

Biodiversitet

1.993 ha

Biodiversitetsprioriteringskort hvis score < 7

Forslag til beskyttet natur

28.068 ha

Biodiversitetsrådets kort med 30 % beskyttet natur

§3 Natur

11.673 ha

Beskyttede naturtyper (§3)

Natura 2000

7.502 ha

Natura 2000 områder

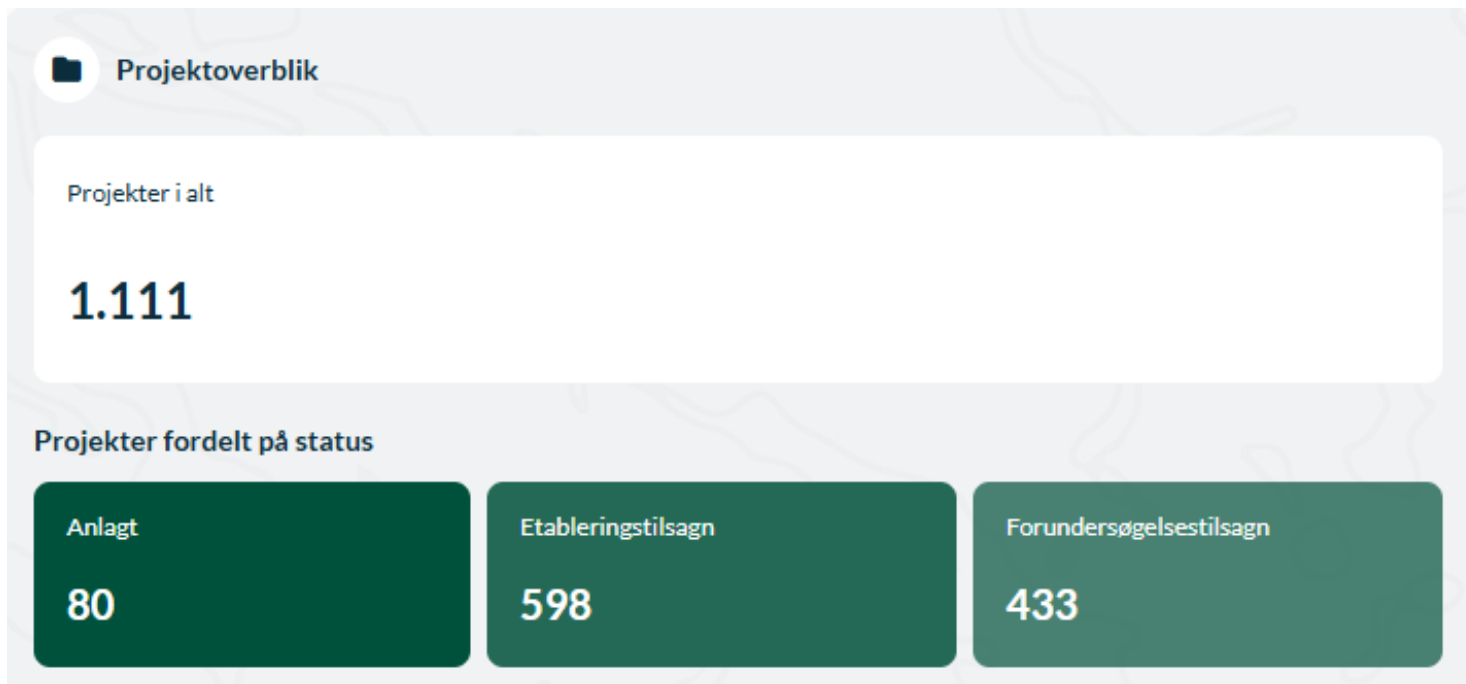
Antallet med 20 projekter er misvisende. Der er således nærmest udelukkende tale om Gudenåplanen samt Favrskov Kommunes naturplan, der er indtegnet i MARS i et antal delprojekter, da it-systemet ikke kan håndtere større sammenhængende projekt-polygoner.

Det bemærkes, at der er et overlap på 56 % mellem Biodiversitetsrådets kort med 30% beskyttet natur (28.068 ha.) og indtegnede arealer i MARS med naturpotentiale (50.167 ha.).

Status på omlægningsplanerne på landsplan:

Tal på landsplan er fra dette link: <https://mars.sgav.dk/status/overview>

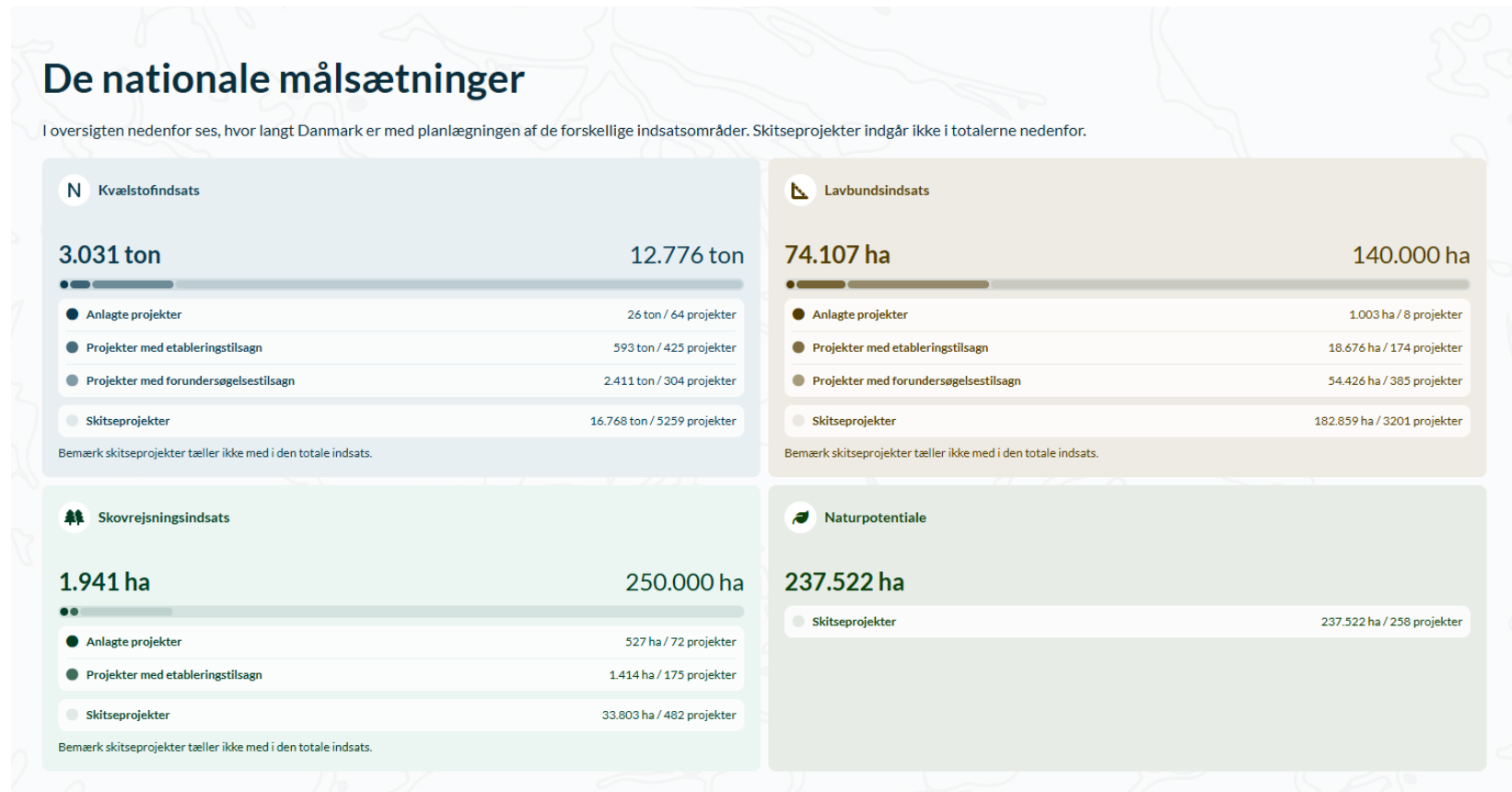
Der er i alt i MARS indtegnet 1.111 projekter i MARS, som enten har fået tilsagn til forundersøgelse eller etablering, eller som er anlagt:

Projekterne er fordelt på:

- Projekter med forundersøgelsestilsagn: 433 projekter – 39 %
- Projekter med etableringstilsagn: 598 projekter – 54 %
- Anlagte projekter: 80 projekter – 7 %

Den største gruppe af projekter i MARS er dog skitseprojekter, som endnu ikke har modtaget tilsagn, som det ses af denne oversigt:

Som det ses af oversigten, er der f.eks. mere end 5.000 skitseprojekter, som bidrager til de nationale målsætninger ift. kvælstofindsatsen, mens mere end 3.000 projekter bidrager til lavbundsindsatsen. Flere projekter bidrager samtidig til flere af de nationale målsætninger.

Hvad angår naturpotentiale i omlægningsplanerne, viser MARS denne oversigt:

Naturpotentiale i omlægningsplanerne

De lokale treparter har i de lokale omlægningsplaner arbejdet for så vidt muligt at identificere arealer indenfor omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til mere og sammenhængende natur, herunder beskyttet natur, og hvor muligt også strengt beskyttet natur.

Naturpotentiale

Nedenstående viser et overblik over de identificerede arealer med naturpotentiale. Der er angivet hvor stort overlap områderne har med en række kortlag, hvor der er udpeget områder, som er særlig relevant ift. natur.

Projekter

258

Samlet antal projekter med naturpotentiale.

Areal

237.522 ha

Samlet areal for naturpotentiale.

Biodiversitet

8.722 ha

Biodiversitetsprioriteringskort hvis score < 7

Forslag til beskyttet natur

125.528 ha

Biodiversitetsrådets kort med 30 % beskyttet natur

§3 Natur

47.192 ha

Beskyttede naturtyper (§3)

Natura 2000

39.003 ha

Natura 2000 områder

Det bemærkes, at der er et overlap på 53 % mellem indtegnede arealer i MARS med naturpotentiale og Biodiversitetsrådets kort med 30% beskyttet natur, og at det tilsvarende tal for vandoplandet til Randers Fjord, jf. ovenstående, er et overlap på 56 %.

Endelig bemærkes, at de indtegnede arealer i MARS med naturpotentiale i vandoplandet til Randers Fjord (50.167 ha.) udgør 21 % af det totalt indtegnede på landsplan (237.522 ha.).

Fremdrift på omlægningsplanen – Randers Fjord

Sekretariatet for Lokal Trepert Randers Fjord har forud for mødet i treparten anmodet kommunerne og Naturbestyrelsen om nærmere oplysninger om fremdriften i lavbunds- og vådområdeprojekterne i omlægningsplanen for Randers Fjord.

Dette giver et mere opdateret og detaljeret billede af fremdriften i omlægningsplanen end statusmodulet i MARS, og ambitionen er, at dette billede kan tilvejebringes til hvert møde i Lokal Trepert Randers Fjord, så fremdriften kan følges fra møde til møde.

Lavbunds- og vådområdeprojekterne i omlægningsplanen udgør hovedparten af projekterne i omlægningsplanen, i alt 155 ud af 209 projekter, og samtidig langt størstedelen af effekterne.

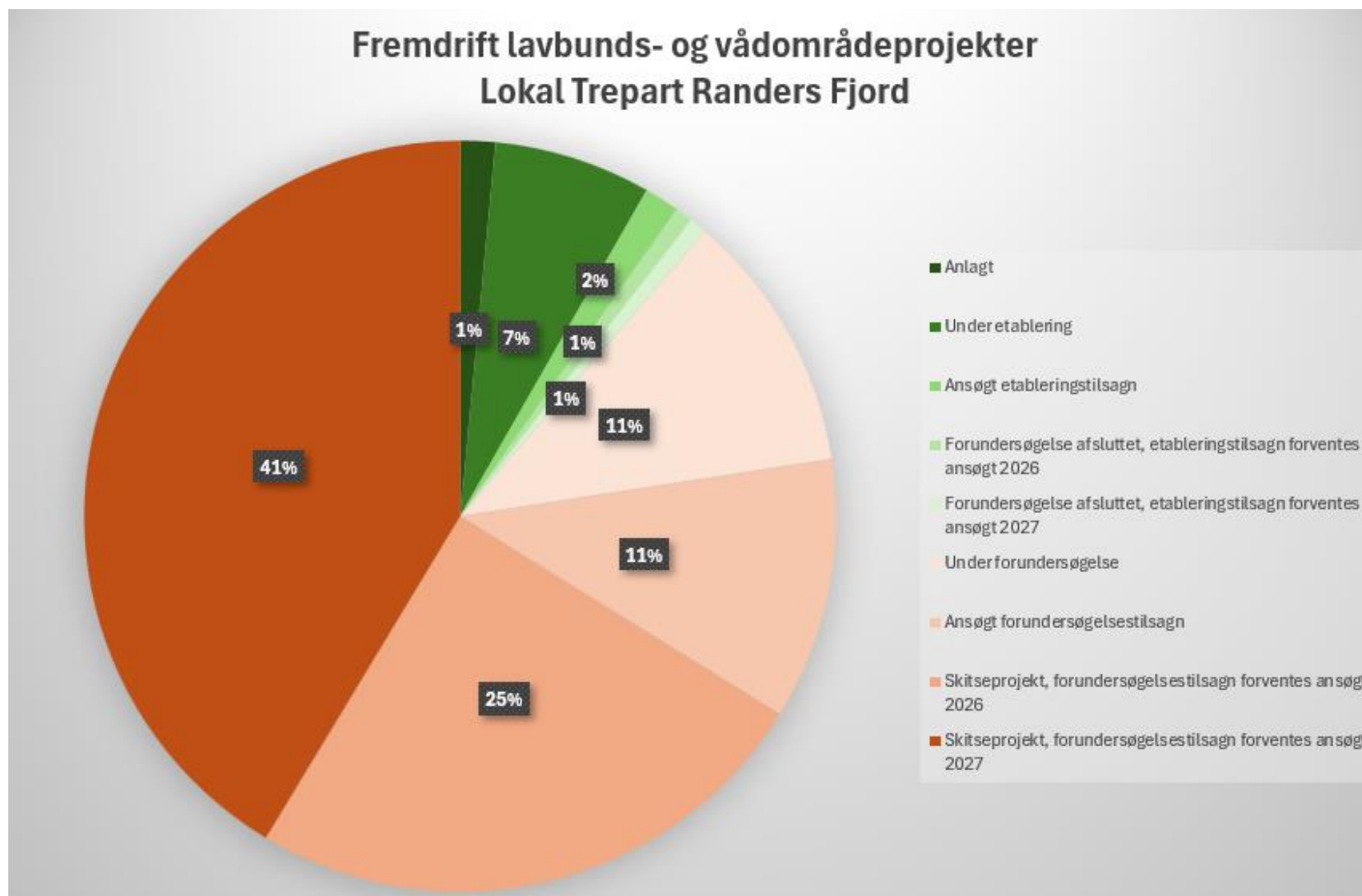
At der alene er indhentet oplysninger om de to typer af projekter skyldes, at andre typer af projekter, f.eks. projekter indenfor ordningerne for skovrejsning, permanent ekstensiveres og minivådområder, også ansøges af andre end kommunerne og Naturstyrelsen, og at det vil kræve for mange ressourcer også at indhente detaljerede oplysninger fra andre ansøgere.

Forud for dette møde er indkommet oplysninger om fremdriften på i alt 133 af de 155 projekter, de resterende 22 projekter er uoplyste pt.

De 133 projekter fordeler sig på følgende måde, hvad angår projekternes fremdrift:

Anlagt	2
Under etablering	9
Ansøgt etableringstilsagn	2
Forundersøgelse afsluttet, etableringstilsagn forventes ansøgt 2026	1
Forundersøgelse afsluttet, etableringstilsagn forventes ansøgt 2027	1
Under forundersøgelse	15
Ansøgt forundersøgelsestilsagn	15
Skitseprojekt, forundersøgelsestilsagn forventes ansøgt 2026	33
Skitseprojekt, forundersøgelsestilsagn forventes ansøgt 2027	55

Fremdriften kan også illustreres med dette diagram:

Som det ses af diagrammets grønt farvede felter, er 12 % af projekterne på nuværende tidspunkt langt i fremdrift, idet de alle som minimum har en afsluttet forundersøgelse, og dermed er på vej mod etablering.

Det ses af de lysere rødt farvede felter i diagrammet, at vi ved udgangen af 2026 kan forvente, at yderligere 47 % af projekterne er i gang, idet der som minimum er søgt forundersøgelsestilsagn.

Opsummerende forventes 59% af alle lavbunds- og vådområdeprojekter i gang i en eller anden grad ved udgangen af i år, hvilket må betegnes som meget tilfredsstillende.

Dette er især et udtryk for en igangværende hurtig omsætning af skitseprojekter udarbejdet i løbet af 2025 i forbindelse med omlægningsplanerne til konkrete ansøgninger til tilskudsordninger senest ved udgangen af i år.

Det skal pointeres til ovenstående, at flere af besvarelsene på sekretariatets anmodning om tilbagemelding på fremdrift angiver, at det pt. vurderes vanskeligt at komme i mål med at have søgt om forundersøgelsestilsagn på alle skitseprojekter inden udgangen af 2027, givet de nuværende rammer for Grøn Trepert på landsplan og lokalt.

Det skyldes primært, som også refereret i flere sammenhænge i landsdækkende medier, at Grøn Trepert – opgaven er afhængig af tilstrækkeligt med tilgængelige faglige ressourcer hos kommuner og Naturstyrelsen, som er de centrale ressourcer ift. at lykkes med at komme i mål til og med det projektttrin, som en ansøgning om tilsagn om forundersøgelse er.